

Sygn. akt II K 149/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Brzezinach, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR. Sylwia Wierzbowska-Zimoń

Protokolant: st.sekr.sąd. Dorota Patyna, staż. Adrianna Turek,

st.sekr.sąd. Alicja Jaworska, staż. Kinga Głowacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach: 1 czerwca 2018 r., 18 lipca 2018 r.,

11 września 2018 r., 14 listopada 2018 r., 28 grudnia 2018 r.

sprawy:

Z. M.

c. H., A. z domu W.

ur. (...) w m. I.

oskarżonej o to, że:

w dniu 14.03.2017 roku w K. woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła spółkę (...) S.A., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4.250.00 zł., poprzez wprowadzenie przedstawiciela w/w spółki w błąd, co do zamiaru wywiązania się z umowy pożyczki gotówkowej nr B- (...)

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk

1. **Z. M.** uznaje za winną popełnienia zarzucanego jej czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierza jej karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,
2. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres próby 2 (dwóch) lat;
3. na podstawie art. 72 § 1 pkt. 1 kk zobowiązuje oskarżoną do informowania Sądu o przebiegu okresu próby – w formie pisemnych sprawozdań co 6 (sześć) miesięcy, począwszy od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku;
4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz kancelarii adwokackiej adw. Magdaleny Góreckiej kwotę 756 (siedemset pięćdziesiąt sześć) złotych tytułem nieopłaconych kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu oraz kwotę 173,88 (sto siedemdziesiąt trzy, 88/100) złotych tytułem podatku od towarów i usług VAT;
5. zwalnia oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 10 marca 2017 r. w K. oskarżona Z. M. złożyła u doradcy finansowego H. M. wniosek o pożyczkę. Do wniosku dołączono wszystkie niezbędne dokumenty, w tym zaświadczenie z ZUS o pobieraniu emerytury. Wnioskując o pożyczkę oskarżona podała, iż nie posiada zobowiązań finansowych wobec innych podmiotów.

W dniu 14 marca 2017 r. między Z. M. a doradcą finansowym H. M. reprezentującą spółkę (...) S.A. została zawarta umowa pożyczki gotówkowej o nr (...) w kwocie 4.250 złotych. Pożyczka w całości została wpłacona na rachunek bankowy oskarżonej w dniu 16 marca 2017 r.. Umowa określała formę spłaty pożyczki w 36 ratach po 255 złotych począwszy od dnia 24 kwietnia 2017r.. Oskarżona zapłaciła dwie pierwsze raty pożyczki, po czym zaprzestała uiszczania rat.

Pomimo upomnień ze strony pożyczkodawcy i doradcy H. M. jak i podjętych czynności windykacyjnych oskarżona nie kontynuowała spłat rat pożyczki. W dniu 13.08.2017r. pożyczkodawca wypowiedział umowę pożyczki. Łączna suma zobowiązań finansowych oskarżonej wobec (...) S.A. wynosiła 8.678,51 złotych.

W dniu 31.01.2018r. pracownik (...) S.A. złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez Z. M..

(dowód: k.2 - zawiadomienie, k. 15 - 29 - dokumentacja, k. 94, 110, 115-116, 117 - 118- pisma , k. 91 v. - 92 i k. 32 - zeznania świadka H. M., k. 103 v. - 104 i k. 14 - zeznania świadka A. R.)

Oskarżona Z. M. ma 68 lat, jest mężatką i nie posiada nikogo na swoim utrzymaniu. Oskarżona uzyskała wykształcenie zawodowe; otrzymuje emeryturę w wysokości 1.080 złotych miesięcznie, posiada zajęcia komornicze (k.110) i zamieszkuje sama. Z. M. nie posiada żadnego majątku. Oskarżona nie leczyła się odwykowo i psychiatrycznie, natomiast była leczona neurologicznie z powodu udaru mózgu.

Oskarżona nie cierpi na żadną chorobę psychiczną, nie jest upośledzona umysłowo, natomiast posiada cechy organicznego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego w postaci łagodnych zaburzeń funkcji poznawczych.

W czasie dokonywania zarzucanego jej czynu Z. M. rozumiała jego znaczenie i mogła pokierować swoim postępowaniem.

Z. M. nie była dotychczas karana.

(dowód: dane osobo-poznawcze – k. 60 v., k. 44 , k. 97 - dane o karalności,

k. 64 - 65, 76 - opinia)

Oskarżona początkowo przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu polegającego na tym, że w dniu 14 marca 2017 roku w K. woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła spółkę (...) S.A., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4.250,00 złotych, poprzez wprowadzenie przedstawiciela w/w spółki w błąd, co do zamiaru wywiązania się z umowy pożyczki gotówkowej nr B- (...) , tj. czynu wyczerpującego dyspozycję z art. 286 § 1 kk.

W toku postępowania przygotowawczego oskarżona wyjaśniła, że w czasie zaciągnięcia pożyczki w (...) na kwotę 4250 zł posiadała inne zobowiązania finansowe. Nie spłacała zaciągniętej pożyczki w (...), gdyż nie miała na to pieniędzy. Spłacała inne pożyczki m.in. w Banku (...). Stwierdziła, iż (...) to : „oszukańcy i złodzieje”, gdyż brała określone kwoty pożyczki, a do spłacenia miała inne wyższe sumy. Uważa, iż firmy kredytowe nie powinny udzielać jej kredytów z uwagi na jej niskie dochody i zajęcia komornicze i „same są sobie winne”.

Na rozprawie oskarżona wyjaśniła, iż biorąc pożyczkę miała zamiar ją spłacać, gdyż wysłuchała w radiu (...), że jako emeryt ma dostać 500 złotych dodatku. Uważała, że ta informacja była wiarygodna, dlatego wzięła pożyczkę. Dostała ostatecznie 20 złotych podwyżki emerytury. Nie sprawdzała wcześniej informacji o podwyżkach w ZUS. Oskarżona na rozprawie nie pamiętała, ile wynosiła rata pożyczki oraz czy spłacała raty. Chciała spłacać ale nie miała z czego. Pożyczkę przeznaczyła na leki, węgiel, drzewo. Przyznała, iż inną jej pożyczkę spłaca córka. W agencji zaciągając pożyczkę przedstawiła dowód osobisty i zaświadczenie ZUS o dochodach. Dokumenty zostały pozytywnie zweryfikowane. Chciała 1.500 złotych pożyczki, a dostała 4.000 złotych, bo mniej „nie dawali” i dlatego zaciągnęła tę pożyczkę. W tym czasie posiadała inne zobowiązania na kwotę 700 złotych, które spłacała.

Po odczytaniu wyjaśnień oskarżonej z postępowania przygotowawczego, które były odmienne od tych złożonych na rozprawie Z. M. wyjaśniła, iż w toku postępowania przygotowawczego zapomniała powiedzieć o tym, że emerytura mają ulec podwyższeniu o 500 złotych, dlatego zdecydowała się zaciągnąć pożyczkę. Osoba udzielająca jej pożyczki wiedziała o innych zobowiązaniach finansowych oskarżonej. Szybko podpisała umowę pożyczki z (...), jak sama wyjaśniła, że „tu złapie, tu złapie i jakoś będzie szło”. Fakt wzięcia pożyczki i jej niespłacania tłumaczyła przebyłym udarem, że „jakoś głowa nie pracowała, a dzisiaj trochę już pracuje”. Nie miała zajęć komorniczych w chwili zaciągania pożyczki w (...).

Nadto oskarżona wyjaśniła, iż nikt nie pomaga jej finansowo. Następnie na tej samej rozprawie oskarżona nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej przestępstwa. Dokumenty wypełniła za nią H. M. (1), jednakże oskarżona potwierdziła, że to jej podpis widnieje pod umową pożyczki i innymi dokumentami.

(dowód : wyjaśnienia oskarżonej – k. 90 v. - 91 i k. 37 - 38)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Okoliczności popełnienia zarzucanego oskarżonej czynu nie budziły żadnych wątpliwości, a zostały ustalone w głównej mierze w oparciu o zgromadzone dokumenty jak i o dokumenty bankowe, a także pozostałe dowody, w tym zeznania świadków jak i częściowo wyjaśnienia oskarżonej. Weryfikacja dokumentu w postaci zaświadczenia o otrzymywanej emeryturze z ZUS dokonana przez doradcę finansowego (...), a złożonego osobiście przez oskarżoną w chwili zawarcia umowy pożyczki potwierdzała otrzymywanie przez oskarżoną stałego dochodu i stała się podstawą do udzielenia pożyczki Z. M.. Z. M. wyjaśniając potwierdziła, iż to jej podpis widnieje pod dokumentami umowy pożyczki, czy wnioskiem o udzielenie pożyczki, w którym oskarżona potwierdziła zdolność płatniczą i fakt nie posiadania zajęć komorniczych, a podpis ten jak sama wyjaśniła złożyła osobiście. Z umowy pożyczki jasno wynika, iż kwota pożyczki wynosiła 4250 zł, a raty pożyczki w liczbie 36 opiewały na kwotę po 255 zł płatne począwszy od dnia 24 kwietnia 2017 r. Oskarżona miała więc świadomość zawierając umowę pożyczki, iż do spłacenia ma nie kwotę 4.250 zł a kwotę 9.180 zł. Oskarżona zapłaciła dwie pierwsze raty pożyczki, po czym zaprzestała uiszczania rat. Oskarżona świadomie zataiła zawierając umowę pożyczki z (...), iż posiada inne zobowiązania finansowe na kwotę 700 złotych. Musiała więc mieć świadomość, iż otrzymując rentę w wysokości 1080 zł nie będzie w stanie spłacać kolejnej pożyczki. Oskarżona sama wyjaśniła, iż firmy kredytowe „nie powinny udzielać jej kredytów, z uwagi na jej niskie dochody i zajęcia komornicze i same są sobie winne”. Tymczasem oskarżona wzięła kolejny kredyt, mając wiedzę o niemożności jego spłacenia. Nie tłumaczy jej postępowania fakt trudnej sytuacji finansowej, konieczności kupienia i opał czy zakupu leków. Sama przyznała : „tu złapie, tu złapie i będzie jakoś szło”.

Nielogicznym jest również tłumaczenie oskarżonej, iż zaciągnęła kolejną pożyczkę mimo innych zobowiązań finansowych, z uwagi na posiadaną – zasłyszaną informację o podwyżce emerytury o 500 złotych. Jak sama przyznała ostatecznie dostała 20 złotych więcej do emerytury, a informacji o rzekomej podwyżce 500 złotych nie potwierdziła w ZUS.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonej również w zakresie w jakim umniejszała swoją winę tłumaczeniem, iż osoba udzielająca jej pożyczki wiedziała o innych jej zobowiązaniach finansowych w chwili zawierania umowy z (...). Przede wszystkim brak jest dowodów na to, iż ktoś np. zmuszał oskarżoną do zaciągnięcia kolejnej pożyczki – sama wyjaśniła, iż potrzebowała na leki i opał. Skoro na chwilę zawierania umowy pożyczki oskarżona nie posiadała zajęć komorniczych, posiadała aktualne zaświadczenie z ZUS o pobieraniu emerytury i dokumenty te zostały pozytywnie zweryfikowane przez spółkę udzielającą pożyczki, nie było podstaw do odmowy udzielenia oskarżonej pożyczki. Oskarżona również co potwierdziła w wyjaśnieniach, osobiście podpisała wszelkie dokumenty przy zawieraniu umowy pożyczki potwierdzając tym samym zdolność płatniczą.

Nie znalazły potwierdzenia wyjaśnienia oskarżonej w zakresie w jakim fakt wzięcia pożyczki i jej niespłacania tłumaczyła przebyłym udarem, że „jakoś głowa nie pracowała, a dzisiaj trochę już pracuje”. Powołani w toku postępowania biegli lekarze psychiatrzy nie stwierdzili u oskarżonej choroby psychicznej i upośledzenia umysłowego.

Stwierdzili natomiast cechy organicznego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego w postaci łagodnych zaburzeń funkcji poznawczych. W czasie dokonywania zarzucanego jej czynu oskarżona rozumiała jego znaczenie i mogła pokierować swoim postępowaniem.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka H. M., które korespondują z zebranymi dowodami. Świadek przedstawiła okoliczności zawarcia umowy pożyczki przez oskarżoną, fakt pozytywnej weryfikacji złożonych przez oskarżoną dokumentów, w tym przede wszystkim braku wiedzy świadka o problemach finansowych oskarżonej. Świadcowi nadto była znana okoliczność zaprzestania spłaty rat przez oskarżoną, gdyż świadek ponaglała i upominała Z. M. do spłaty rat pożyczki. Świadek potwierdziła, iż oskarżona miała świadomość, że zaprzestanie uiszczania rat pożyczki spowoduje odstąpienie przez pożyczkodawcę od umowy pożyczki i wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Mimo ponagleń oskarżona zapewniała, iż będzie spłacać raty pożyczki.

Pracownik firmy (...) S.A. R. A. potwierdził jedynie okoliczności dotyczące procedur związanych z udzielaniem pożyczek, weryfikowaniem wiarygodności klientów, a następnie egzekwowaniem niespłacanych należności, zaś nie znał szczegółów dotyczących zachowania samej oskarżonej, zatem jego zeznania nie miały znaczenia dla oceny zachowania Z. M..

Oskarżona Z. M. w chwili czynu w ocenie Sądu zdawała więc sobie sprawę, że nie będzie w stanie spłacać rat kolejnej pożyczki, zwłaszcza, że sama przyznała, iż inną pożyczkę zaciągniętą wcześniej spłacała za nią jej córka.

Sąd oparł się także na niebudzących wątpliwości dowodach z dokumentów w tym bankowych, które potwierdzają i korelują z pozostałym materiałem dowodowym. Pozostałe dowody w tym dane o karalności, opinia psychiatryczna tworzą z pozostałym materiałem dowodowym logiczną całość.

Z. M. swoim zachowaniem polegającym na tym, że w dniu 14 marca 2017 roku w K. województwo (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła spółkę (...) S.A., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4.250 złotych, poprzez wprowadzenie przedstawiciela w/w spółki w błąd, co do zamiaru wywiązania się z umowy pożyczki gotówkowej nr B- (...), wyczerpała dyspozycję z art. 286 § 1 kk.

Oskarżona była w chwili czynu dorosła, zdrowa i w pełni poczytalna. W toku postępowania nie zostały ujawnione żadne okoliczności wyłączające lub ograniczające zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania swoim postępowaniem. Ustalone okoliczności świadczą o sprawstwie Z. M.. Oskarżona z pełną świadomością i rozeznanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) S.A., mimo, że dysponowała możliwością oceny swojego zachowania pod względem faktycznym i prawnym i w chwili dokonywania tego czynu znajdowała się w takiej sytuacji motywacyjnej, że mogła zachować się zgodnie z normami prawa.

Oskarżona działała ze z góry powziętym zamiarem oszukania, bowiem z całą pewnością wiedziała, że nie jest w stanie spłacać rat pożyczki sporo uzyskiwała niewielką emeryturę, miała inne zobowiązania finansowe, a pożyczki zaciągała, aby spłacać inne pożyczki.

Z. M. działała umyślnie, z zamiarem bezpośrednim, gdyż miała zamiar oszukać spółkę (...) i to zrobiła, a więc de facto zdobyła środki z kredytu, wiedząc, że nie jest w stanie spłacać rat.

Stopień społecznej szkodliwości czynu sprawcy jest znaczny. Szkoda, którą swym działaniem Z. M. wyrządziła była istotna, polegała na wyprowadzeniu sumy pieniędzy z instytucji finansowej, przez co doszło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Za czyn ten wymierzono oskarżonej karę 10 miesięcy pozbawienia wolności warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres próby 2lat, na podstawie art. 72§1 pkt 1 kk zobowiązano oskarżoną do informowania Sądu o przebiegu okresu próby – pisemnie co sześć miesięcy.

Wymierzona kara jest adekwatna do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu i, zdaniem Sądu, spełni swoje cele w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, oddziaływania prewencyjnego i wychowawczego na

oskarżoną. Pozwoli zwłaszcza uzmysłowić nieopłacalność tego typu przestępnych zachowań i konsekwencji prawnych, jakie ze sobą niosą.

Sąd z uwagi na toczące się postępowanie cywilne z powództwa (...) S.A. nie orzekł o obowiązku naprawienia szkody.

O kosztach obrony udzielonej oskarżonej z urzędu orzeczono na podstawie art. 626 § 1 kpk i §17 ust.2 pkt 3 i § 4 ust. 3 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. (Dz.U. z 2016r. poz. 1714).

O kosztach sądowych w sprawie orzeczono w oparciu o art. 626§1 kpk w zw. z art. 624 kpk uznając, iż uiszczenie przez oskarżoną kosztów sądowych byłoby zbyt uciążliwe ze względu na jej sytuację majątkową.